

κατήφορος

κατήφορος, ο, ουσ. [*<μυν. κατήφορος*], ο κατήφορος· ο δρόμος της κραιπάλης και της παρανομίας, ταχύτατη πορεία προς την καταστροφή: «έχει χαθεί πολύς κοσμάκης στον κατήφορο». (Λαϊκό τραγούδι: *θα 'ρθει σειρά σου κι ο κατήφορος* αυτός θα σε τραβήξει δίχως να το καταλάβεις, αλήτης έγινα για σένανε σωστός, μάχαιρα έδωσες και μάχαιρα θα λάβεις)·

- ανάμεσα στον ανήφορο και στον κατήφορο υπάρχει και ίσιος δρόμος, βλ. λ. [δρόμος](#)·

- θέλει γαμήσι δίχως σάλιο, στενό παπούτσι και κατήφορο, βλ. λ. [γαμήσι](#)·

- ο ανήφορος φέρνει κατήφορο, βλ. φρ. ο μεγάλο ανήφορος έχει και μεγάλο κατήφορο. (Λαϊκό τραγούδι: *βάστα καρδιά μου βάσταξε του πόνου το μαχαίρι και τούτος ο ανήφορος κατήφορο θα φέρει*)·

- ο μεγάλος ανήφορος έχει και μεγάλο κατήφορο, μετά από μια περίοδο δυσκολιών, ακολουθεί συνήθως η επιτυχία, η απολαβή: «κάνε ακόμα λίγο κουράγιο να τελειώσεις αυτή τη μεγάλη δουλειά που ανέλαβες, γιατί ο μεγάλος ανήφορος έχει και μεγάλο κατήφορο»·

- παίρνω τον κατήφορο, **α.** οδηγούμαι ταχύτατα στον οικονομικό, ηθικό ή κοινωνικό ξεπεσμό: «μ' όλα αυτά που έκανες, ήταν φως φανάρι πως θα 'παιρνες τον κατήφορο». **β.** παίρνω το δρόμο της κραιπάλης και της παρανομίας, παίρνω τον κακό δρόμο. (Λαϊκό τραγούδι: *κλάψε, καρδιά μου, σήμερα τη μαύρη μου τη μοίρα, κλάψε για τον κατήφορο που στη ζωή μου πήρα*). **γ.** κατηφορίζω: «τον είδα που έπαιρνε τον κατήφορο για την παραλία». (Λαϊκό τραγούδι: *το βράδυ, σαν δροσίσει, την πιο καλή ωρίτσα παίρνουνε τον κατήφορο τα όμορφα κορίτσια. Ε, ρε τι γυναικομάνι κάτω στο Πασαλιμάνι*)·

- πήραν τον κατήφορο, (για τιμές αγαθών) μειώθηκαν αισθητά: «μετά τις γιορτές όλες οι τιμές πήραν τον κατήφορο»·

- πήρε ο στραβός κατήφορο, λέγεται για άτομο που ενεργεί παρορμητικά και απρόσεκτα, που αναλαμβάνει κάτι που είναι πάνω από τις δυνάμεις του: «περίμενες προκοπή απ' τη στιγμή που πήρε ο στραβός κατήφορο!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *άιντεεε*·

- το μάτι σου τ' αλλήθωρο που τρέχει στον κατήφορο, βλ. λ. [μάτι](#)·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας